

Kokkolan sosiaali- ja terveysalan opiston opettaja

Olin Talent-vaihdossa Espanjassa Aurinkorannikolla 15.10.-10.11.2007. Ohjaajani oli pappi Aurinkorannikon suomalaisesta seurakunnasta. Työni sisälsi mielenterveyden ensiapukurssin vetämisen seurakunnan vapaaehtoisille, opiskelijoiden ohjausta, tutustumista suomalaisyhteisöihin, konsultointia erilaisissa palavereissa, psyykkistä tukemista ja tietysti tutustumista paikalliseen kulttuuriin.

Yksi suomalaisyhteisöistä, johon tutustuin, oli suomalainen koulu. Koulussa on opiskelijoita noin 160. Heistä perusopetuksen piirissä on noin 100 opiskelijaa ja noin 60 opiskelee lukiossa, joka sai ”lukiolupansa” tänä vuonna. Suomalainen koulu toimi kuten koulut Suomessa. Espanjalaisia oloja kuvasi mm. korkea aita koulun ympärillä. Suomalainen koulu ei vietä siestaa kuten naapurissa oleva espanjalainen koulu. Kouluruokailu on järjestetty myös kuten Suomessa. Espanjassa koululaiset käyvät kotona syömässä siestan aikana. Suomalaisella koululla on tilan puute, joka on ratkaistu ”konttihuoneilla”. Nämä uudet koulutilat on sijoitettu koulun katolle.

Marokon vierailun aikana selvisi, että Marokossa koulu aloitetaan Koraanikoulusta. Koraanikoulu käydään kaksi ensimmäistä opiskeluvuotta. Luokkahuone on hieman toisenlainen, kuin meidän alaluokkien luokkahuoneet. Esimerkiksi pulpetit ovat useamman oppilaan yhteisiä. Oppilaiden määrä oli suurempi kuin meidän esikoulussamme.

Opiskelijoiden ohjaus oli osa työtäni Espanjassa. Opiskelijoiden kanssa teimme pari päivän tutustumismatkaa lähialueelle. Koko ryhmän kanssa kävimme tutustumassa Torre del Maren vanhusten päivätoimintakeskukseen ja Nerjaan, pieneen rannikkokaupunkiin sekä sen tippukiviluolaan. Toisen tutustumiskäynnin tein parin opiskelijan kanssa Coinin kylässä sijaitsevaan suomalaiseen vanhusten palvelukoti Aurinkokelloon.

Toisena viikonloppuna pääsin työtovereiden mukaan Andalusiaa ja Cadisin provinssia kiertämään. Espanjasta moni tietää härkätaistelut, mutta kuinka moni on perillä siitä, mitä muuta härkätaistelussa tapahtuu kuin härän tappaminen. Härkätaisteluperinne on lähtöisin Rondasta, jota sanotaan myös riippuvien talojen kaupungiksi. Härkätaistelussa yksi härkä kerrallaan ”tanssii” matadorin kanssa. Taitava matador saa palkaksi kuolleen härän korvan. Mikäli matador on erittäin taitava, hän voi saada molemmat korvat. Aivan erinomainen matador saa korvien lisäksi kuolleen härän hännän. Poikkeuksellisesti härän henki voidaan myös säästää. Nämä härät pääsevät siitoseläimiksi. Minua onnisti, koska katsomassani härkätaistelussa näin tuon kaiken. Minä en härkätaistelussa käynyt, mutta katsoin härkätaistelua televisiosta.

Gibraltarilla asuu Euroopan ainut alkuperäinen apinalaji. Sanotaankin, että Englanti hallinnoi Gibraltaria niin kauan kuin apinat siellä elävät. Ymmärrämme siis hyvin, miksi apinoilla on suojeluohjelma ;-). Espanjasta pääsee La Linean kautta Gibraltarille. Siellä ei ole vasemmanpuoleinen liikenne, kuten Brittein saarilla. Espanjalaiset haluaisivat Gibraltarin itselleen, mutta Englanti ei ole valmis luovuttamaan aluetta. Tämä on yksi syy, miksi paikalliset ihmiset eivät pidä briteistä. Englanniksi palvelua haluava sai usein kokea hieman huonompaa palvelua kuin kanssaihminen, joka tapaili muutaman sanan espanjaa.

Valtaosa espanjalaisista kuuluu katoliseen kirkkoon. Katolisia kirkkoja saattaa olla useita samassa kaupungissa. Aurinkorannikon suomalainen seurakunta järjestää jumalanpalveluksen katolisessa kirkossa eri paikoissa Aurinkorannikolla sunnuntaisin. Osallistuin seurakunnan jumalanpalveluksiin kahtena pyhänä: ensimmäisen kerran jumalanpalvelus pidettiin Benalmadenassa ja toisen kerran

Fuengirolassa. Suomalaisen seurakunnan jumalanpalveluksiin Espanjassa osallistuu selkeästi enemmän seurakuntalaisia kuin Suomessa. Muutenkin yhteisöllisyys on voimakkaampaa.

Yksi osa työtäni oli psyykkisen tuen antaminen. Tämä osa työtäni vei minut Granadaan ja Alhambran palatsialueelle. Nimi Alhambra on arabiaa. Al on etuliite ja hambra tarkoittaa punaista. Suomenkielessä on noin 180 sanaa, jotka pohjautuvat arabiaan. Tällaisia sanoja ovat monet al-alkuiset sanat kuten alkemia ja almanakka. Espanjan kielessä n. puolet sanoista pohjautuu arabiaan. Alhambran laajuus, kauneus ja hiljaisuus yllättivät minut. Koin Espanjassa oman pienuuteni hyvin konkreettisesti uudestaan ja uudestaan paikoissa, joissa pääsin käymään vaihtoni aikana. Mielikuvani turistiryöstä muuttui historiaa pursuavaksi antoisaksi lomakohteeksi.

Espanjan terveydenhuolto on suomalaista tasoa. Näin sanoivat paikalliset suomalaiset, jotka ovat käyttäneet palveluita. Aurinkorannikon suomalaiset käyttävät yleisesti yksityissairaala Xanitin palveluita, johon tutustuin. Sairaalassa on kolme osastoa: sisätautien, kirurginen ja tehohoidon osasto. Lisäksi sairaala tarjoaa erilaisia polikliinisiä palveluita. Sairaanhoidajien työskentely on lähempänä lääkärin työtä ja he toimivat itsenäisemmin. Lähihoitajan työ on perushoitoa. Sairaalassa työskentelee useampia suomalaisia. Potilashuoneet ovat yhdenhengen huoneita. Espanjassa läheiset ovat sairaan tukena ja läsnä koko laitoshoidon ajan. Siksi huoneissa on sohva, jossa läheiset voivat nukkua.

Espanjalainen päihdekulttuuri eroaa suomalaisesta päihdekulttuurista monella tavalla. Alkoholikulttuuri ei ole ambivalenssi kuten Suomessa, vaan espanjalainen käyttää viiniä, muttei humaltuakseen. Humalaisia espanjalaisia en nähnyt vaihtoni aikana, mutta suomalaisia kylläkin. Suomalainen alkoholikulttuuri näkyi ja kuului. Alkoholin riskikäyttäjät ja riippuvuudesta kärsiviä tapasin matkalla. Espanjan lämpö ja aurinko eivät poista suomalaisten ongelmia, vaan yksinäisyydestä kärsii moni eläkeläinen ja halvasta alkoholista saa lääkkeen yksinäisyyteen. Halvimmillaan viini maksaa 0,50 €/litra! Kaksi euroa riittää siis 24 alkoholiannokseen. Sosiaalinen verkosto on heikko ja sukulaiset kaukana Suomessa. Suomenkielisiä mielenterveys- ja päihdepalveluita ei ole lukuun ottamatta seurakunnan diakonityötä, yksittäisiä lääkäreitä ja AA-ryhmää, joka kokoontuu mm. Torremolinoksessa ja Los Bolichessa seurakunnan tiloissa viikoittain.

Suomalaisella koululla käydessäni ilmeni opettajien huoli suomalaisten nuorten päihteiden käytön osalta, koska alkoholia ja tupakkaa on helppo saada ja ne ovat huomattavasti halvempia kuin Suomessa. Tupakointi oli yllättävän yleistä. Sellainen espanjalainen nuori, joka ei polttanut, oli outo kavereidensa mielestä. Huumausaineiden käyttö oli sallitumpaa; Kannabistuotteita markkinoitiin avoimesti kannabiskaupasta, josta sai vaikka minkälaisia kannabistuotteita. Tähän on syynä mm. Marokon läheisyys. Espanjassa on lähes samanlainen huumausainelainsäädäntö kuin meillä, mutta poliisien vähyys estää käyttöön puuttumisen.

Suomalaiset, jotka kuolevat, haudataan yleensä kotimaahansa. Polttohautaus on edullisempaa, kuin vainajanvienti arkussa lentokoneella Suomeen. Meillä vainajat haudataan maahan perinteisesti, mutta Espanjassa on toisenlainen tapa. Myös hautakivet ovat informatiivisempia kuin meidän hautakivemme. Pyhäinpäivänä suku kokoontuu ja käy yhdessä hautausmaalla läheistensä haudalla, jolloin päälle on puettu kaikkein parasta.

Viimeksi muutettu: keskiviikko, 19 lokakuu 2011, 19:40